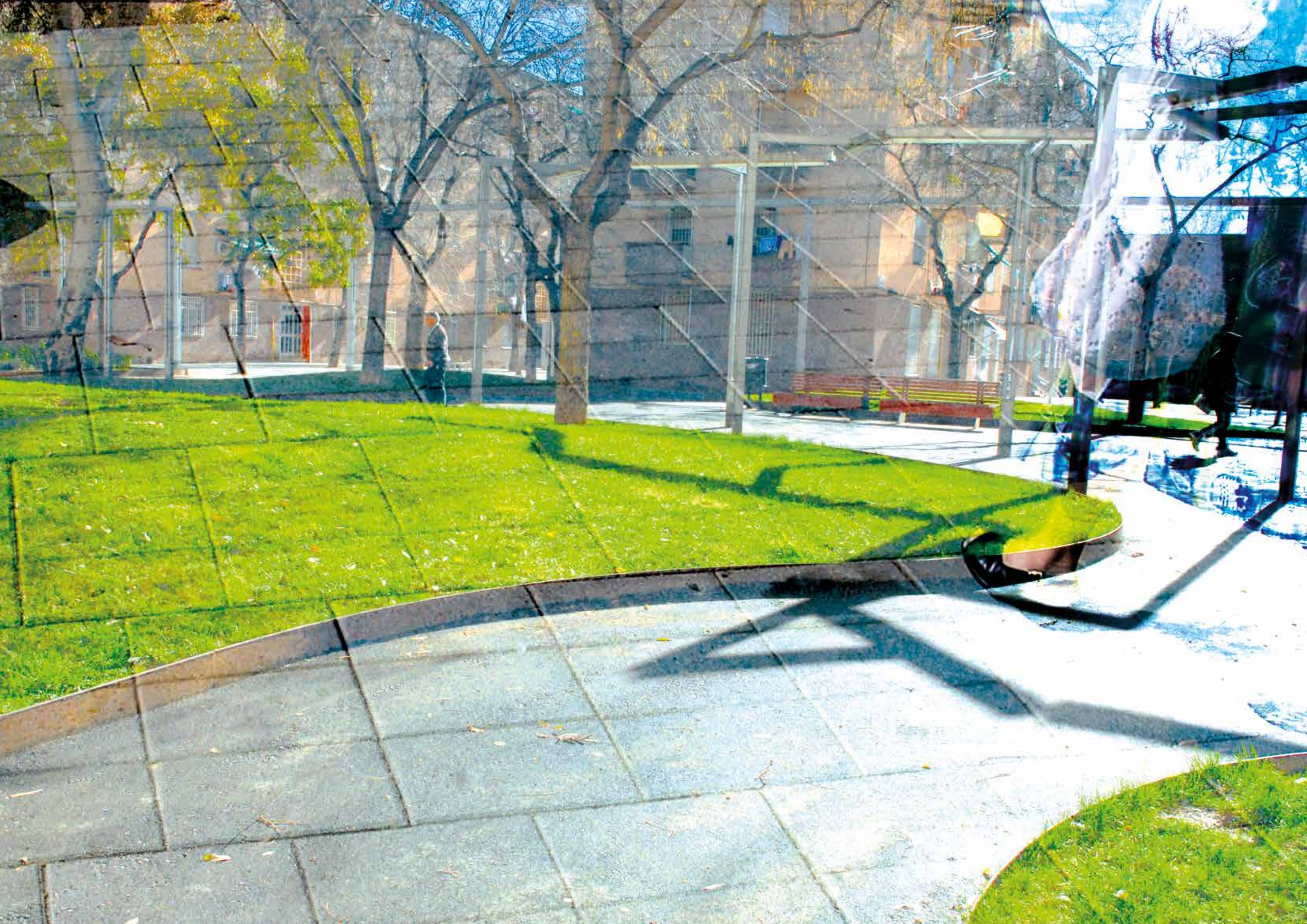

Projecte d'intervenció
integral del barri de
*El Maresme-
Besòs*
2008-2016

El Besòs i el Maresme

Quan es va aprovar el Projecte d'intervenció integral del barri del Besòs i el Maresme l'any 2008 el més important era incidir en les deficiències en l'estat de conservació dels edificis, l'accessibilitat, la millora de l'espai públic i la sostenibilitat, així com la integració i la cohesió social, la participació ciutadana i el dinamisme econòmic del barri.

Gràcies al desenvolupament de 25 actuacions s'ha impactat positivament en les necessitats existents en l'àmbit urbanístic, econòmic i social, un procés que es continua potenciant en tot l'Eix Besòs. Les actuacions urbanístiques s'han centrat a afavorir la circulació a través del teixit urbà, creant nous espais i nous suports per a la vida pública. A més, s'ha fomentat la sostenibilitat amb la implantació de la xarxa de recollida pneumàtica de residus. La concessió d'ajuts econòmics als veïns i veïnes per a la rehabilitació dels edificis ha resultat en la tramitació de més de 65 expedients amb actuacions en elements comuns, instal·lació d'ascensors, regularitzacions en xarxes de subministrament i millores en la seguretat i l'accessibilitat dels edificis.

També hem de destacar el desenvolupament de programes socials per fomentar la participació i la implicació en la reconversió del barri potenciant les activitats de gestió comunitària i apoderant especialment les entitats, els col·lectius més vulnerables i les dones.

De forma complementària, el programa "Treball als barris", gestionat per Barcelona Activa juntament amb el Servei d'Ocupació de Catalunya, ha fomentat l'ocupabilitat de veïns i veïnes mitjançant programes de professionalització en el sector de la logística, el comerç i especialment l'hostaleria i el turisme. I el programa "Salut als Barris", amb el lideratge conjunt de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Districte de Sant Martí, el sector de Salut de l'Ajuntament i el Consorci Sanitari, ha incidit especialment en l'aïllament i solitud de la gent gran, el consum de drogues entre els joves, els embarassos adolescents i les desigualtats de gènere entre la població immigrada.

L'esforç fet fins ara es potenciarà amb el nou Pla de barris del Besòs i el Maresme i amb la participació en el projecte EDUSI-Eix Besòs, cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER).

Des d'aquest Ajuntament continuarem treballant per afavorir la cohesió social, la qualitat de l'espai públic i la connectivitat. En definitiva, millorar les condicions de vida dels veïns i veïnes del barri del Besòs i el Maresme.

Ada Colau
Alcaldeessa de Barcelona

Barcelona. Maresme-Besòs (BAE2008013)

La Llei de millora de barris, viles i àrees urbanes que requereixen una atenció especial fa 15 anys aquest mes de juny. La Llei de barris va néixer amb la voluntat d'actuar en aquells indrets on es volia evitar que la degradació física afectés la convivència i la cohesió social. El principal objectiu que cercava la transformació de les àrees degradades era millorar la qualitat de vida de les persones que hi viuen, mentre que el segon propòsit era integrar el barri en la resta del municipi i, per tant, reduir les desigualtats entre les diferents àrees de la ciutat. Per assolir aquests reptes, la Llei va incorporar alguns elements innovadors que han tingut resultats positius: la col·laboració entre administracions; la coordinació en diferents camps d'actuació; el treball transversal de les distintes àrees de gestió municipal, i els processos de participació per a la presa de decisions. Aquesta manera de fer, diferent de l'aplicada fins aleshores, ha demostrat que la capacitat de concertar actuacions entre el Govern de la Generalitat, els ajuntaments i el teixit veïnal dona millors resultats i ha estat essencial per a l'èxit del projecte. També ha permès constatar que la gestió pròxima als afectats requereix un coneixement exhaustiu de les persones que viuen al barri i no és possible sense una profunda anàlisi dels problemes que aquest presenta.

Les actuacions que s'han dut a terme al barri del Besòs i el Maresme són un clar exemple d'intervenció integral i participativa, destinada a millorar les condicions de vida de les veïnes i els veïns que l'habiten. Les mesures impulsades han anat encaminades a corregir les mancances detectades l'any 2008, quan va obtenir el finançament del fons de foment del Programa de barris.

El projecte desenvolupat ha incidit en la rehabilitació i millora de l'accessibilitat dels habitatges més degradats; en la renovació de l'espai públic amb criteris de sostenibilitat (destaca la reforma del carrer Alfons el Magnànim i la rambla Prim); en la dotació de més equipaments públics (amb la reforma del casal de barri del Besòs i del casal de la gent gran Joan Maragall), i en el desenvolupament de programes específics adreçats a la cohesió social, la integració i la immigració, així com els destinats a impulsar el teixit comercial i la participació ciutadana.

Cal felicitar totes les persones que hi han participat, especialment els veïns. Vull encoratjar-los a seguir treballant amb il·lusió: espero que gaudeixin d'aquest entorn que ha millorat molt en els darrers anys gràcies a la Llei de barris i la implicació de tothom.

Damià Calvet i Valera
Conseller de Territori i Sostenibilitat

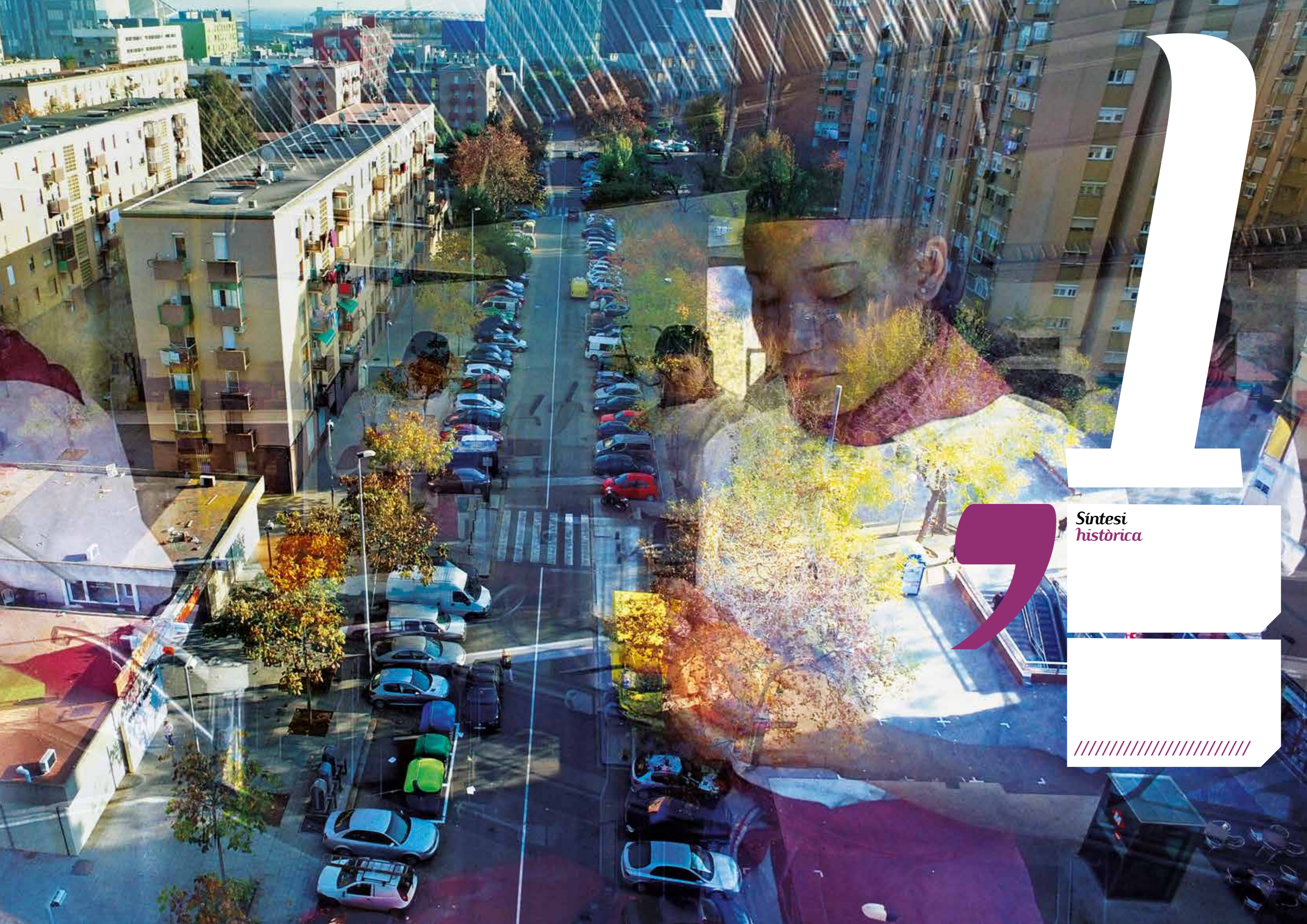

”

- 1,** Síntesi històrica.....8
- 2,** Projecte d'intervenció integral del barri de Maresme-Besòs.....12
- 3,** Actuacions executades.....16
 - 3.1,** Projectes urbanístics i d'equipaments.....18
 - 3.2,** Rehabilitació d'edificis privats.....21
 - 3.3,** Programes socials.....26
- 4,** Programes complementaris.....30
- 5,** Comitè d'Avaluació i Seguiment...36
- 6,** Pressupost.....40
- 7,** Inversions complementàries.....46
- 8,** Conclusions.....50
- 9,** El futur del barri.....54

í

Síntesi
històrica

Síntesi històrica

El barri del Besòs i el Maresme es troba en el Districte de Sant Martí, a l'extrem est de la ciutat, i s'estén a banda i banda de la rambla de Prim, la qual exerceix d'eix vertebrador i articulador de les dinàmiques socials i econòmiques del barri. El límit nord el traça el carrer Pere IV i la Gran Via de les Corts Catalanes, àmbit que està experimentant una important transformació, i el límit meridional el fixa la plaça de Llevant i el recinte del Fòrum.

La morfologia urbana es caracteritza per dos àmbits diferenciats: un teixit residencial en illa oberta de blocs aïllats de gran alçada, a la part més propera al riu Besòs, una part amb illes continuïstes amb la trama Cerdà, i inclou també una àrea de sòl industrial i una altra gran àrea d'equipament d'escala metropolitana, el Fòrum.

El naixement del barri

L'àmbit del barri del Besòs i el Maresme va néixer a finals dels anys cinquanta com a resposta a la demanda d'habitatge derivada de l'onada migratòria de l'època, amb la construcció massiva d'habitatges i de polígons residencials i amb un espai públic de poca o baixa qualitat. Fins aleshores aquest espai, conegut a mitjans del segle xx com el Bosquet de Sant Martí, era un territori llaurat i regat per les séquies de la Madriguera i de la Verneda, que portaven l'aigua a la llacuna del Camp de la Bota, quan el riu Besòs i la riera d'Horta tenien un gran protagonisme en l'estructura d'aquesta peça de territori barceloní.

Pel costat de ponent, en una feixa allargada de terreny, es va construir el polígon Maresme i a la banda de llevant s'hi va construir poc després el polígon del Sud-Oest del Besòs. El primer polígon es va iniciar l'any 1956 i estava format per blocs aïllats de considerable alçada. El segon, iniciat el 1959, ocupava una extensió d'aproximadament 32 hectàrees, i estava definit per blocs residencials de gran alçada i per fileres de cases unifamiliars adossades, en un intent de donar diferents respostes a les necessitats d'habitatge.

La construcció d'ambdós polígons, que va finalitzar cap a finals dels anys seixanta, es va realitzar sota la figura del Pla parcial de la zona de Llevant-Nord, que arribava fins a aquest límit de la ciutat amb el Besòs. Mentre que el polígon Maresme va ser de promoció privada, el polígon del Sud-Oest del Besòs va ser promogut pel Patronat Municipal de l'Habitatge i construït a l'auguri del Plan de Urgència Social promulgat arran de la Ley de Urgència Social del 1957.

Com va ocórrer en gran part dels polígons d'habitatge construïts a Barcelona entre els anys cinquanta i seixanta, l'edificació residencial, que s'anava construint enmig dels camps de conreu, no anava acompanyada de la urbanització dels espais públics ni d'una dotació de serveis i d'equipaments públics que donés resposta adequada a la demanda de la població novvinguda i concentrada en aquests polígons.

L'estat de conservació de l'edificació

Els habitatges a tot l'àmbit d'actuació responen al tipus edificatori de blocs aïllats de gran alçada, tot i que al polígon del Sud-Oest del Besòs es troben també rengleres de cases unifamiliars adossades, intercalades entre els blocs d'edificis. Construïts a partir de mitjans de la dècada dels cinquanta, van ser edificats amb les tècniques i mètodes que per aquella època es feien servir per construir aquests polígons massius d'habitatges. La història urbanística i de l'edificació d'aquest àmbit, en concret dels dos grans polígons d'habitatges que el formaven, va derivar en un parc d'edificis i habitatges envellit i amb deficiències estructurals importants.

L'existència de blocs amb aluminosi és una de les deficiències més significatives de l'edificació del barri, a la qual es dediquen recursos des de fa molts anys. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona, conjuntament amb la Generalitat de Catalunya, ha establert diferents convenis per desenvolupar-hi actuacions de rehabilitació, així com campanyes amb ajuts de fins al 85% de subvenció, que en casos d'emergència social poden arribar fins al 100% del pressupost.

L'impuls de la Llei de barris

Les accions que havia engegat el Districte durant els anys anteriors a la Llei de barris pretenien incidir en l'habitatge i l'edificació, l'accessibilitat, la millora de l'espai públic i la sostenibilitat, així com la integració i la cohesió social, els col·lectius amb necessitats especials, la participació ciutadana i el dinamisme econòmic. El Projecte d'intervenció integral dissenyat per a l'àmbit del Maresme-Besòs va significar per tant un instrument fonamental per donar un impuls important a aquestes línies d'acció, i va establir les bases per a una reestructuració del suport urbà, el reforç de la consolidació del teixit social i la dinamització econòmica i social. En aquest sentit, totes les actuacions i iniciatives sectorials que es definien en la proposta d'intervenció integral tenien un clar component de transversalitat i complementarietat, i es plantejaven conjuntament per tal de poder encarar la proposta d'intervenció integral per assolir els objectius generals de cohesió social, econòmica i territorial, a partir de les actuacions que es recullen en aquesta memòria.

La continuïtat amb l'EDUSI-Eix Besòs i el Pla de barris del Besòs i el Maresme

Tot i la inversió econòmica destinada a la zona, la tipologia dels barris ha fet evident la necessitat de destinar-hi més recursos, que ha esdevingut una de les prioritats a nivell de ciutat.

Cal recordar que les primeres convocatòries de la Llei de barris, en les quals es va incloure el Besòs i el Maresme, partien d'una mirada principalment urbanística, incidint en la millora de l'espai urbà i els equipaments. Mentre que en les següents convocatòries es va apostar més fort pel desenvolupament de projectes d'àmbit social, l'EDUSI-Eix Besòs, cofinançat amb fons europeus FEDER, i el nou Pla de barris del Besòs i el Maresme són una oportunitat per reforçar aquells aspectes socials on la Llei de barris no va poder arribar.

L'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible i Integrat, EDUSI-Eix Besòs, és un projecte cofinançat per l'Ajuntament de Barcelona i el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) en un 50%, que desenvoluparà actuacions en els deu barris de l'Eix Besòs, entre els quals s'inclou el Besòs i el Maresme.

L'objectiu de tots dos projectes és millorar les condicions de vida en els barris amb un nivell de renda més baix i reduir així les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tota la ciutadania

*Projecte
d'intervenció integral
del barri de Maresme-
Besòs*

2

Projecte d'intervenció integral del barri de Maresme-Besòs

El barri del Besòs i el Maresme va ser presentat per l'Ajuntament de Barcelona a les subvencions atorgades per la Llei de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial de la Generalitat de Catalunya, i va ser escollit a la convocatòria de 2008 com a beneficiari dels ajuts econòmics d'aquesta Llei.

La millora de l'entorn urbà, així com tots els programes socials, mediambientals i de desenvolupament econòmic que es van posar en marxa amb aquest projecte d'intervenció integral, i altres programes paral·lels encetats per l'administració municipal a través del Districte de Sant Martí, han suposat un gir substancial de la realitat social, econòmica, i urbana de l'àmbit del Maresme-Besòs.

Així mateix, la campanya de rehabilitació potenciada en el marc de la Llei de barris ha pogut complementar els convenis d'ajuts ja concedits conjuntament per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya per a reforços estructurals dels edificis. D'aquesta manera, la campanya de rehabilitació ha servit per poder subvencionar la rehabilitació d'aquells elements comuns dels edificis no recollits en els convenis previs.

Distribució dels camps d'actuació

Per tal de garantir la transversalitat i integralitat del Projecte d'intervenció integral, aquestes actuacions constitueixen un projecte dividit en vuit camps d'actuació que es distribueixen de la següent manera:

Els vuit camps d'actuació s'han concretat en les actuacions següents:

1. MILLORA DE L'ESPAI PÚBLIC I DOTACIÓ D'ESPAYS VERDS

- Espai interior illa c/ Lluís Borrassà i c/ Ferrer i Bassa
- Alfons el Magnànim entre c/ Llull i c/ Lluís Dalmau
- Rambla Prim entre c/ Cristóbal de Moura i c/ Pallars
- Urbanització àmbits Maresme-Besòs, Sud-Oest i Fòrum
- Soterrament línies elèctriques

2. REHABILITACIÓ I EQUIPAMENT DELS ELEMENTS COMUNS DELS EDIFICIS

- Rehabilitació d'elements comuns dels edificis
- Intervenció estructural en edificis de promoció privada

3. PROVISIÓ D'EQUIPAMENTS PER A L'ÚS COL·LECTIU

- Casal de barri Besòs
- Local Associació Àmbar Prim
- Reforma integral al casal de gent gran Joan Maragall
- Remodelació locals AV Besòs i AV Maresme

4. INCORPORACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ EN ELS EDIFICIS

Unificació antenes, TDT, porter electrònic.

5. FOMENT DE LA SOSTENIBILITAT DEL DESENVOLUPAMENT URBÀ

- RSU illes c/ Bernat Metge c/ Lluís Dalmau i c/ Ferrer Bassa c/ Llull
- Complementació Xarxa RSU àmbit Maresme-Besòs Sud-Oest
- Projecte "El barri, lloc de trobada"

6. EQUITAT DE GÈNERE EN L'ÚS DE L'ESPAI URBÀ I DELS EQUIPAMENTS

- Projecte "Dona nouvinguda"
- Projecte "Dona jove i noves tecnologies de la informació (NTI)"

7. PROGRAMES PER A LA MILLORA SOCIAL, URBANÍSTICA I ECONÒMICA

- Creació, finançament i despeses de l'estructura per la gestió del Projecte d'intervenció integral
- Activitats dins el Pla de desenvolupament comunitari
- Projecte d'intervenció amb joves "A partir del carrer"
- Activitats a l'entorn del casal de gent gran Joan Maragall
- Programa de reagrupament familiar
- Projecte de desenvolupament de la xarxa comercial
- Activitats de dinamització de l'entorn del casal de barri Besòs

8. ACCESSIBILITAT I SUPRESSIÓ DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

- Talús rambla Prim - c/ Bernat Metge
- Campanya d'instal·lació d'ascensors als edificis d'habitatges de propietat privada
- Programa "Descobreix el teu transport públic"

Espai públic	5.972.009,09 €	42,40%
Rehabilitació	2.504.664,51 €	17,78%
Equipaments	1.546.844,22 €	10,98%
Noves tecnologies	47.894,88 €	0,34%
Sostenibilitat	1.395.436,64 €	9,91%
Equitat de gènere	100.991,10 €	0,72%
Programes socials	998.509,04 €	7,09%
Accessibilitat	1.517.123,44 €	10,77%
Total	14.083.472,92 €	100,00%

“

*Actuacions
executades*

3

Actuacions executades

(Plànol d'actuacions a l'interior de la contraportada)

Les actuacions que formen els vuit camps d'actuació esmentats s'agrupen en aquesta memòria en tres grans grups per tal de fer-ne més fàcil l'explicació:

- Projectes urbanístics i d'equipaments
- Rehabilitació d'edificis privats
- Programes socials

3.1. Projectes urbanístics i d'equipaments

L'abordament global dels treballs d'urbanització ha afavorit la circulació a través del teixit urbà de l'àmbit del Besòs i el Maresme, i ha creat nous espais i un nou suport per a la vida pública. Totes aquestes actuacions estratègiques han permès, a partir de la regeneració urbana, articular òptimament la regeneració social i econòmica, i n'ha facilitat el desenvolupament en un entorn urbà de qualitat i òptim.

Al llarg del seu desenvolupament, els projectes urbanístics han donat lloc a la incorporació de nous usos dels espais per part de la ciutadania. Aquest fet ha ajudat que l'espai urbà evolucioni segons els nous usos que s'hi donen i ha permès la detecció i millora de possibles deficiències o bé ha requerit suport per dinamitzar alguns espais que s'han vist infrautilitzats.

1. ESPAI INTERIOR ILLA C/ LLUÍS BORRASSÀ I C/ FERRER I BASSA

Termini d'execució: 2009
Pressupost justificat: 938.664,35 €

2. ALFONS EL MAGNÀNIM ENTRE C/ LLULL I C/ LLUÍS DALMAU

Termini d'execució: 2010/2012
Pressupost justificat: 771.120,21 €

Actuacions d'acondicionament i millores de la vorera Llobregat del carrer Alfons el Magnànim. El paviment de la vorera es trobava en males condicions a causa de la incidència de les arrels de l'arbrat i presentava desnivells entre els diferents plans. Es va portar a terme la pavimentació amb conglomerat asfàltic, la remodelació dels parterres i l'adequació de les zones de joc existents. En una primera etapa d'aquesta actuació es va remodelar l'espai de la pista de patinatge.

3. RAMBLA PRIM ENTRE C/ CRISTÓBAL DE MOURA I C/ PALLARS

Termini d'execució: 2009 i 2011/2013
Pressupost justificat: 969.535,41 €

L'actuació va preveure l'adequació de les pistes existents amb la renovació dels paviments i de l'equipament esportiu, la construcció de la tanca perimetral, l'adequació de les zones de jocs infantils, la plantació d'arbrat, la renovació del paviment i el mobiliari urbà de l'entorn. Es va desenvolupar en dues etapes, una primera d'adequació de l'espai infantil i una segona que va actuar principalment en l'espai de les pistes.

4. URBANITZACIÓ ÀMBITS MARESME-BESÒS, SUD-OEST I FÒRUM

Termini d'execució: 2008, 2011 i 2016
Pressupost justificat: 2.884.226,66 €

L'actuació va consistir en la urbanització als àmbits del sud-oest del Besòs, al nord de l'àmbit del Fòrum i per sota del carrer Lluï. Durant l'actuació es va donar compliment de les zones verdes previstes i del seu tancament.

5. SOTERRAMENT DE LÍNIES ELÈCTRIQUES

Termini d'execució: 2011/2012 i 2016
Pressupost justificat: 408.462,46 €

Eliminació del traçat del cablejat aeri existent, incloent-hi tot tipus d'elements i mecanismes d'instal·lació i implantació solts i en façana, així com els treballs necessaris d'obra civil i instal·lació de nova execució de les línies elèctriques afectades.

6. CASAL DE BARRI BESÒS

Termini d'execució: 2009 i 2011
Pressupost justificat: 568.243,81 €

Es va fer una reforma completa dels espais per al casal de barri del Besòs, de la qual destaca l'adequació d'un espai per a activitats de dansa, aula d'informàtica, sales per a activitats i espai de trobada, així com la col·locació de reixes i reparació de persianes, instal·lació de calefacció i aire condicionat, habilitació de la instal·lació elèctrica i millores en el sistema de seguretat i d'incendis.

7. LOCAL ASSOCIACIÓ ÀMBAR PRIM

Termini d'execució: 2009 i 2011
Pressupost justificat: 121.712,68 €

Es va portar a terme l'adequació dels espais amb la col·locació de reixes i la reparació de les persianes i també amb la instal·lació de calefacció i aire condicionat, l'habilitació de la instal·lació elèctrica, les millores en el sistema de seguretat i d'incendis, etc.

8. REFORMA INTEGRAL AL CASAL DE GENT GRAN JOAN MARAGALL

Termini d'execució: 2010 i 2014
Pressupost justificat: 702.320,05 €

En una primera fase es va fer l'adequació de l'espai i office per tal d'acollir el programa "Àpats en companyia", la construcció d'un taller i la creació d'un espai de convivència i tertúlia, amb l'objectiu d'aportar millores i diversificacions d'usos del casal Joan Maragall. Les justificacions realitzades també responen a la instal·lació d'aire condicionat a la sala principal d'activitats.

Durant la segona fase es va desenvolupar una remodelació integral del casal per dotar-lo de tots els serveis i espais necessaris per al desenvolupament del conjunt d'activitats pròpies dels casals de gent gran.

9. REMODELACIÓ LOCALS AV BESÒS I AV MARESME

Termini d'execució: 2010/2011
Pressupost justificat: 154.567,68 €

Es va portar a terme la remodelació dels locals d'ambdues associacions de veïns/es, millorant l'accessibilitat i fent la renovació i adequació de la instal·lació elèctrica incorporant la climatització.

10. RSU ILLES C/ BERNAT METGE C/ LLUÍS DALMAU I C/ FERRER BASSA C/ LLULL

Termini d'execució: 2009 i 2010
Pressupost justificat: 477.429,00 €

Instal·lació de bústies i quadres elèctrics de la xarxa RSU a les illes entre els carrers Bernat Metge/Lluís Dalmau i els carrers Ferrer i Bassa/Llull. També s'inclouen les partides d'obra del tram d'RSU que manquen des del tram ja executat fins a la façana de l'edifici de l'INCASÒL.

11. COMPLEMENTACIÓ XARXA RSU ÀMBIT MARESME-BESÒS SUD-OEST

Termini d'execució: 2010
Pressupost justificat: 480.935,00 €

Aquesta actuació és complementària a la urbanització dels àmbits de Maresme-Besòs, Sud-Oest i Fòrum (actuació 4) i de l'actuació relacionada amb l'RSU: obra civil, bústies i urbanització de l'espai.

12. TALÚS RAMBLA PRIM - C/ BERNAT METGE

Termini d'execució: 2011/2013
Pressupost justificat: 1.172.487,45 €

Actuació de millora de l'accessibilitat al conjunt d'habitatges mitjançant rampes, l'enjardinament del talús, la renovació de l'enllumenat, els paviments i el mobiliari urbà, així com la millora del drenatge de les aigües pluvials.

3.2. Rehabilitació d'edificis privats

Al llarg del desenvolupament del Pla d'intervenció integral, la **campanya de rehabilitació** ha agrupat les diverses accions de rehabilitació, fet que ha permès donar informació més personalitzada als ciutadans, gestionar centralitzadament els expedients des de l'Oficina d'Habitatge del Districte, i optimitzar els recursos públics, permetent als beneficiaris obtenir el màxim ajut possible i evitant duplicitats d'ajuts. Cal tenir en compte també que mitjançant l'empresa pública Barcelona Gestió Urbanística, SA, s'ha agilitzat el pagament dels ajuts als beneficiaris (amb un termini aproximat de tres mesos des del moment del tancament administratiu de l'expedient) i s'ha permès l'endós de l'ajut a l'empresa constructora, de manera que suposi el menor impacte econòmic possible als veïns.

Les rehabilitacions s'han realitzat en edificis dels carrers Maresme, plaça Jaume Huguet, Catània, Marsala, Alfons el Magnànim, Cristóbal de Moura, Mogent, Teulada, Pallars, Xavier Nogués, rambla Prim, Bernat Martorell i Benevent, Veneçuela i Pujades.

Els tipus d'obra realitzats han estat, segons l'edifici, a les façanes principals, el vestíbul, la coberta, les instal·lacions d'aigua i llum, els baixants, l'antena col·lectiva, el porter electrònic, l'ascensor i supressió de barreres arquitectòniques i les escales.

En total s'han gestionat 65 expedients de rehabilitació (més dos que han estat desestimats), que suposen un total de 2.814.999,98 € de pressupost protegit. Amb la campanya de rehabilitació s'han beneficiat un total de 2.086 habitatges i 95 locals (aquestes dades es refereixen als expedients tramitats.)

L'Oficina d'Habitatge del Districte de Sant Martí es troba apartada del territori, i és per això que s'ha prestat el servei des del Centre Cívic del Besòs un cop a la setmana, amb cita prèvia. Aquest fet ha permès aproximar el servei als veïns i veïnes del barri, a qui s'ha ofert informació i suport per gestionar els expedients.

Degut a l'existència prèvia d'una campanya específica per a la rehabilitació de patologies estructurals dels habitatges, la campanya de rehabilitació en el marc de la Llei de barris s'ha centrat especialment en la millora de les condicions d'habitabilitat dels edificis, en relació amb l'accessibilitat i les instal·lacions, subvencionant només els edificis amb patologies estructurals en el cas que no existís una altra via de finançament.

13. REHABILITACIÓ D'ELEMENTS COMUNS DELS EDIFICIS

Termini d'execució: 2010/2016
Pressupost justificat: 2.316.094,49 €

L'objectiu principal ha estat el de millorar el nivell d'habitabilitat de l'àmbit i per tant la qualitat de vida dels residents dels habitatges privats, mitjançant l'aplicació d'ajuts a la rehabilitació en els elements comuns dels edificis i amb la intenció d'actuar en aquells elements exteriors que ajuden a configurar el paisatge urbà del barri. També s'han adaptat les condicions de seguretat dels edificis i la seva accessibilitat, així com l'eliminació d'elements irregulars en les xarxes de subministrament. Amb aquestes actuacions ha millorat la sensació de benestar tant dels ocupants com de l'entorn general del barri.

14. INTERVENCIÓ ESTRUCTURAL EN EDIFICIS DE PROMOCIÓ PRIVADA

Termini d'execució: 2013, 2015
Pressupost justificat: 188.570,02 €

Com a context general, s'ha de considerar que el pressupost d'obres que afecten intervencions estructurals d'edificis és significativament elevat. Tenint en compte que el pressupost disponible en la campanya de rehabilitació en el marc de la Llei de barris no hagués pogut abastar un gran nombre d'edificis, no s'han subvencionat intervencions estructurals en edificis que poguessin estar subvencionats per altres vies de finançament (com el Conveni entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona), només en el cas que algun dels edificis es trobés exclòs de l'àmbit del conveni.

En aquest cas s'han atorgat subvencions per a alguns edificis amb patologies estructurals com l'afectació per aluminosi en forjats.

15. UNIFICACIÓ ANTENES, TDT, PORTER ELECTRÒNIC

Termini d'execució: 2010/2011 i 2015
Pressupost justificat: 47.894,88 €

El canvi tecnològic constant ha provocat que moltes de les instal·lacions en els edificis d'habitatges hagin quedat obsoletes. L'objectiu d'aquesta actuació ha estat unificar i actualitzar els elements en desús, eliminant la diversitat d'antenes existent i condicionant, millorant i aportant l'adequada comunicació i seguretat interior i exterior dels edificis d'habitatges.

16. CAMPANYA D'INSTAL·LACIÓ D'ASCENSORS ALS EDIFICIS D'HABITATGES DE PROPIETAT PRIVADA

Termini d'execució: 2010/2012 i 2015
Pressupost justificat: 340.328,99 €

En aquesta actuació relacionada amb l'accessibilitat, s'ha subvencionat tant la instal·lació d'ascensors com la construcció de rampes d'accés, per tal de poder suprimir els graons d'entrada als vestíbuls i garantir així l'accessibilitat.

CODI EXPEDIENT	ADREÇA	NRE. HABITATGES	NRE. LOCALS	Estructura horitzontal	Estructura vertical	Façana principal	Façana posterior	Vestíbul	Coberta	Pati de llums	Instal·lació aigua	Instal·lació llum	Instal·lació gas	Baixants	Aire condicionat	Antena col·lectiva	Porter electrònic	Estalvi energètic	Ascensors/supressió barreres arquitectòniques	Escales	
BBM-01	Maresme 78	30	0																		
BBM-02	Plaça Jaume Huguet 8	22	0																		
BBM-03	Catània 4	24	0																		
BBM-04	Plaça Jaume Huguet 12	22	1																		
BBM-05	Marsala 6	24	0																		
BBM-06	Alfons el Magnànim 62	24	0																		
BBM-07	Cristóbal de Moura 232	20	2																		
BBM-08	Cristóbal de Moura 229	46	4																		
BBM-09	Mogent 2, rambla Prim 80	23	0																		
BBM-10	Catània 8	24	0																		
BBM-11	Mogent 6	23	0																		
BBM-12	Mogent 4	23	0																		
BBM-13	Teulada 6																				
BBM-14	Teulada 4	24	0																		
BBM-15	Plaça Jaume Huguet 1	22	0																		
BBM-16	Catània 5	10	2																		
BBM-17	Pallars 501	34	2																		
BBM-18	Maresme 54																				
BBM-19	Rambla Prim 138	44	3																		
BBM-20	Pujades 435	29	3																		
BBM-21	Cristóbal de Moura 220	32	4																		
BBM-22	Pujades 460	32	0																		
BBM-23	Plaça Jaume Huguet 14	22	0																		
BBM-24	Plaça Jaume Huguet 1	22	0																		
BBM-25	Maresme 70	35	1																		
BBM-26	Plaça Jaume Huguet 2	22	1																		
BBM-27	Xavier Nogués 10	33	2																		
BBM-28	Maresme 50	0	0																		
BBM-29	Cristóbal de Moura 229	87	4																		
BBM-30	Alfons el Magnànim 83	22	0																		
BBM-31	Rambla Prim 31	23	1																		
BBM-32	Plaça Jaume Huguet 2	22	1																		
BBM-33	Pujades 435	29	0																		
BBM-34	Bernat Martorell 3	22	1																		

CODI EXPEDIENT	ADREÇA	NRE. HABITATGES	NRE. LOCALS	Estructura horitzontal	Estructura vertical	Façana principal	Façana posterior	Vestíbul	Coberta	Pati de llums	Instal·lació aigua	Instal·lació llum	Instal·lació gas	Baixants	Aire condicionat	Antena col·lectiva	Porter electrònic	Estalvi energètic	Ascensors/supressió barreres arquitectòniques	Escales	
BBM-35	Benevent 2	24	0																		
BBM-36	Rambla Prim 124	22	2																		
BBM-37	Bernat Metge 3	27	3																		
BBM-38	Maresme 70	31	7																		
BBM-39	Cristóbal de Moura 213	63	1																		
BBM-40	Alfons el Magnànim 15	111	8																		
BBM-41	Pallars 511	36	3																		
BBM-42	Pallars 505	34	2																		
BBM-43	Catània 4	24	0																		
BBM-44	Maresme 52	32	0																		
BBM-45	Maresme 54	32	0																		
BBM-46	Ptge. Prim 22	34	3																		
BBM-47	Jaume Fabre 2																				
BBM-48	Maresme 52	32	0																		
BBM-49	Pujades 445	32	1																		
BBM-50	Pallars 499	31	7																		
BBM-51	Rambla Prim 32	106																			
BBM-52	Rambla Prim 51	36	0																		
BBM-53	Maresme 112	43	1																		
BBM-54	Rambla Prim 37-41	64	6																		
BBM-55	Bernat Metge 7 bis	27	3																		
BBM-56	Veneçuela 171	36	0																		
BBM-57	Plaça Jaume Huguet 4	22	1																		
BBM-58	Bernat Martorell 3 bis	22	2																		
BBM-59																					
BBM-60	Rambla Prim 154	74	4																		
BBM-61	Pujades 445	31	0																		
BBM-62	Cristóbal de Moura 218-220	32	4																		
BBM-63	Cristóbal de Moura 229	87	4																		
BBM-64	Veneçuela 167	35	1																		
BBM-65																					
BBM-66	Veneçuela 167-169	35	0																		
BBM-67	Veneçuela 167	-	-																		
EXPEDIENTS		HABITATGES	LOCALS	TOTALS DE TIPUS D'OBRA																	
67		2086	95	2	0	1	0	7	8	0	5	31	0	5	0	4	5	1	12	3	

3.3, Programes socials

S'han desenvolupat programes socials amb l'objectiu d'enfortir les entitats, els col·lectius i la ciutadania en general, fomentant la seva capacitat, participació i implicació en la reconversió del barri i millorant substancialment la dotació de serveis perquè permetin desplegar programes socials de diferent ordre i en col·laboració amb el teixit associatiu. També s'ha treballat per donar un impuls a l'activitat econòmica del barri com a element integrador i estructurador de l'àmbit.

17. PROJECTE “EL BARRI, LLOC DE TROBADA”

Termini d'execució: 2011/2016
Pressupost justificat: 437.072,64 €

Realització d'un conjunt d'intervencions d'informació i sensibilització per a una major corresponsabilitat en la millora del barri, estimulant la millora de l'espai públic com espai de convivència.

S'ha donat suport a activitats promogudes des del barri que contribuïen a promoure el sentiment de pertinença i a generar una imatge positiva del barri com a lloc de convivència. En aquesta línia s'ha donat suport a activitats relacionades amb el joc de l'accessibilitat al Besòs i el Maresme, “Cors del Besòs”, i a l'exposició de fotografies d'infants de les escoles del barri que s'ha exhibit en els principals equipaments del barri. S'han potenciat les intervencions de suport a les activitats en l'àmbit escolar per atendre situacions de necessitats bàsiques. Igualment, s'han activat dos programes d'intervenció per prevenir i atendre situacions de conflicte tant en l'àmbit de l'espai públic com en les comunitats d'escala.

18. PROJECTE “DONA NOUINGUDA”

Termini d'execució: 2011/2015
Pressupost justificat: 64.992,10 €

Des de diferents serveis i entitats es van anar detectant situacions que requerien suport, informació i atenció específica en diferents àmbits adreçades a persones nouvingudes, i en especial a les dones. Per això es van programar sessions periòdiques d'acollida i informació adreçades a les dones immigrades, xerrades monogràfiques sobre determinats aspectes (alimentació, salut, educació, sistema de serveis socials...) i activitats complementàries, cursos i tallers al llarg d'aquests anys, prioritzant l'aprenentatge de les dues llengües oficials a Catalunya. En tot moment s'ha potenciat la col·laboració amb els serveis socials d'atenció primària donant suport al programa SAGI, mitjançant sessions grupals i atenció individual.

19. PROJECTE “DONA JOVE I NOVES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ (NTI)”

Termini d'execució: 2011/2012
Pressupost justificat: 35.999,00 €

Programació regular de cursos i tallers informàtics (des d'alfabetització digital fins a coneixement d'entorns i programes específics) per tal de facilitar l'accés i utilització de les TIC entre les dones, com a via de suport a la seva plena participació ciutadana. El projecte ha ofert una oferta formativa àmplia i transversal per mitjà de les noves tecnologies, dirigida en particular a dones entre 18 i 35 anys:

- Curs de recerca de feina, per formar en relació amb la utilització de les eines informàtiques i ofimàtiques per a la redacció del currículum, navegació per Internet per buscar ofertes laborals, funcionament dels portals webs de bases de dades de feina, etc.
- Curs d'alfabetització per a persones nouvingudes, per apropar a aquest col·lectiu les noves tecnologies per mitjà de l'aprenentatge de la llengua. D'aquesta manera, es fomenta l'aprenentatge de l'idioma i l'aplicació de les noves tecnologies en el dia a dia.
- Curs d'iniciació a la informàtica, per continuar oferint l'oferta formativa a usuaris que no tenen cap experiència i volen adquirir noves destreses per tal d'adequar-se a la realitat tecnològica de la societat.

També s'ha realitzat un servei d'assessorament i suport informàtic a les entitats del barri.

20. CREACIÓ, FINANÇAMENT I DESPESES DE L'ESTRUCTURA PER A LA GESTIÓ DEL PROJECTE D'INTERVENCIÓ INTEGRAL

Termini d'execució: 2011/2016
Pressupost justificat: 157.997,47 €

Despeses corresponents a totes les activitats de suport a la difusió i processos d'informació i participació vinculats als projectes previstos. Amb aquest objectiu, en els dos primers anys del Projecte d'intervenció integral es van editar fulls informatius per explicar els diferents projectes. Igualment, l'any 2011 es va produir una exposició per informar de l'estat d'execució dels diferents projectes. També s'ha donat suport a programes de millora del barri promoguts des del programa “Treball als barris”.

21. ACTIVITATS DINS EL PLA DE DESENVOLUPAMENT COMUNITARI

Termini d'execució: 2011/2016
Pressupost justificat: 106.050,41 €

S'ha donat suport a la gestió del procés comunitari i a la realització dels projectes i actuacions en el marc dels diferents espais de treball i participació del Pla de desenvolupament comunitari, Voluntaris per als grans, Parelles lingüístiques, “Ciutadanes del món, veïnes del barri”, suport al projecte del Banc dels Aliments, etc.

22. PROJECTE D'INTERVENCIÓ AMB JOVES “A PARTIR DEL CARRER”

Termini d'execució: 2011/2016
Pressupost justificat: 477.473,83 €

Intervenció socioeducativa al medi obert, a partir de la identificació i anàlisi de les problemàtiques i necessitats dels adolescents i joves del territori. En coordinació amb la xarxa de serveis del territori, s'han organitzat activitats i tallers per a aquest sector de població, orientats a la resolució de les problemàtiques detectades. Entre d'altres, s'han portat a terme els projectes Absentisme escolar, Projecte socioeducatiu de futbol, Orientació formativa-laboral, tallers sobre afectivitat i sexualitat, Taula jove del Besòs, Circuit de cultura al carrer, etc.

23. ACTIVITATS A L'ENTORN DEL CASAL DE GENT GRAN JOAN MARAGALL

Termini d'execució: 2011/2013
Pressupost justificat: 24.256,42 €

S'han dinamitzat les activitats socials i culturals de l'equipament, oferint el necessari suport a la comissió gestora del casal, reforçant el punt d'informació i acollida als socis i nous usuaris, de manera que tingui un horari d'atenció ampli i de qualitat. L'objectiu ha estat oferir una programació estable de qualitat i que respongui a una diversitat àmplia d'interessos i a les noves realitats socials (per exemple, accés a les TIC) i dotar el projecte del suport tècnic necessari per poder dur a terme les activitats programades.

24. PROGRAMA DE REAGRUPAMENT FAMILIAR

Termini d'execució: 2011/2016
Pressupost justificat: 116.845,28 €

Implantació i desplegament del Programa d'acompanyament a nuclis familiars reagrupants al Besòs: en una primera fase, s'ha acompanyat a les famílies abans dels processos de reagrupació i, posteriorment, fent el seguiment de la situació del/s familiar/s reagrupat/s. Per a això s'ha donat formació i suport a les persones que han desenvolupat el programa, fent treball en xarxa amb les entitats i associacions involucrades i programant tallers específics. Les finalitats del programa són:

- Afavorir la inclusió dels nois i noies nouvinguts a la societat catalana mitjançant activitats formatives (llengua i entorn).
- Promoure la convivència intercultural mitjançant la participació social.
- Apoderar els mateixos joves immigrants com a futurs agents d'acollida entre iguals, com a clau per afavorir la cohesió social i la inclusió dels joves nouvinguts.

25. PROJECTE DE DESENVOLUPAMENT DE LA XARXA COMERCIAL

Termini d'execució: 2011/2016
Pressupost justificat: 110.385,63 €

Aquesta actuació ha implicat una sèrie d'actuacions de promoció comercial estretament relacionades amb la promoció cívica, cultural i social al barri del Besòs i el Maresme. Per exemple, s'ha portat a terme la dinamització de campanyes de promoció comercial (mostres de comerç al carrer, edició de plànols guia dels comerciants del barri...), organització d'actes de promoció de valors cívics (tinença responsable d'animals de companyia...), organització d'actes de promoció sectorial del comerç (continuar amb el suport a les edicions del Tastatapes...). A més, s'ha prestat suport per unificar els esforços dels comerciants mitjançant diverses intervencions: columnes publicitàries a la via pública, oferta formativa específica per als comerciants, actualització i incorporació a la web de la guia comercial, activitats de comerç al carrer, etc.

26. ACTIVITATS DE DINAMITZACIÓ DE L'ENTORN DE L'ACR BESÒS

Termini d'execució: 2012/2013
Pressupost justificat: 5.500,00 €

La posada en marxa del remodelat casal de barri Besòs, s'ha acompanyat d'una campanya d'informació i difusió de les seves activitats perquè els veïns i veïnes del barri tinguin coneixement del que ofereix l'equipament.

27. PROGRAMA “DESCOBREIX EL TEU TRANSPORT PÚBLIC”

Termini d'execució: 2011/2012
Pressupost justificat: 4.307,00 €

Realització de sessions de divulgació entre l'alumnat de primària i secundària per al coneixement del transport públic que hi ha al seu abast. Elaboració i difusió de materials divulgatius específics. Es van realitzar sessions a les escoles Eduard Marquina, Prim i Concepció Arenal.

4

Programes
complementaris

4

Programes complementaris

TREBALL AL BARRI MARESME-BESÒS

Línies de desenvolupament local i millora de l'ocupació

L'any 2006 el Servei d'Ocupació de Catalunya va endegar el projecte "Treball als barris", amb la finalitat de promoure accions complementàries a la Llei de barris en l'àmbit de l'ocupació i el desenvolupament local en aquells territoris amb desequilibris econòmics i socials més grans, per tal d'afavorir la millora de les condicions de vida dels habitants d'aquests barris i la cohesió social dels territoris.

Amb aquesta iniciativa, que ofereix un catàleg de 6 programes i 16 tipus d'accions específiques, es pretén dissenyar, planificar i executar actuacions concretes a cada barri en funció de les seves necessitats, amb la finalitat de fomentar el seu desenvolupament socioeconòmic de forma integrada, equilibrada i sostenible.

En el marc del projecte "Treball als barris", a través de **Barcelona Activa**, s'ha executat un pressupost global de 2.380.007,54 € entre els anys 2009 i 2016.

ANÀLISI SOCIOECONÒMICA

Amb l'objectiu d'identificar estratègies d'intervenció adequades al territori, es va desenvolupar al 2008-2009 un estudi de prospecció i detecció de necessitats de perfils ocupacionals al barri de Maresme-Besòs, a partir de la creació del campus interuniversitari Diagonal-Besòs i altres projectes previstos al territori (implantació d'institucions, empreses i equipaments al barri, construcció de nous habitatges, etc.).

Les persones ocupades del barri treballen preferentment en la indústria manufacturera, la construcció, el comerç, el transport i magatzem, les activitats immobiliàries i els serveis als col·lectius i a les persones. El barri es caracteritza per una alta presència de treballadors no qualificats, d'obres especialistes dins de la indústria i d'artesans i treballadors qualificats de la indústria i de la construcció. També tenen un pes important (18%) els treballadors dels serveis. La població activa manté tradicionalment una alta taxa d'atur, de les més altes de la ciutat. Per grups d'edat, l'any 2001 el barri tenia un percentatge més elevat d'aturats en la franja de 15-29 anys (18,7%), fet que exemplifica la dificultat dels joves del barri per accedir al mer-

cat laboral. L'atur del barri es concentra en els treballadors no qualificats (27,7%) i en els treballadors d'un perfil mitjà, com són els treballadors de serveis i venedors de comerç (20,3%), els artesans i treballadors de la indústria i la construcció, els empleats administratius (11,8%) i els operadors d'instal·lacions de maquinària i muntadors (11,1%).

Fruit de l'anàlisi, es plantegen quatre eixos d'actuació:

- Aprofitar com a oportunitat el gruix de població extracomunitària existent al barri.
- Treballar específicament amb els joves per tal de millorar la seva formació i inserció laboral.
- Potenciar la formació entre els segments més desfavorits per millorar la seva inclusió laboral. Aprofitar les oportunitats que podia representar l'existència d'una població envellida.
- Potenciar el comerç i el teixit associatiu.

MESURES OCUPACIONALS

A partir de l'anàlisi de les necessitats ocupacionals detectades al barri, consensuades amb els agents socials i el Districte, s'han dissenyat diversos programes per donar-hi resposta.

Programes d'experienciació laboral

En l'àmbit del foment de l'ocupació al barri de Maresme-Besòs durant el període dels anys 2008 a 2016 s'ha donat suport a la millora de l'ocupabilitat de persones en situació d'atur mitjançant la contractació de **166 participants**.

Les persones participants, prioritàriament del barri, han realitzat **projectes d'interès social** com ara el manteniment i protecció de zones naturals i periurbanes del barri, intervencions per a la millora de la neteja viària i recollida de residus, reforç dels serveis existents en les situacions i zones en les quals es detecta una major exigència i, finalment, intervencions per les tasques de manteniment en pintura d'equipaments d'ús públic i mobiliari de l'espai públic.

D'altra banda, s'han dut a terme projectes per donar **suport al Pla de desenvolupament comunitari** en serveis a la comunitat, dinamització i cohesió social, suport al teixit econòmic i comercial del barri i realització de campanyes de sensibilització mediambiental, així com accions per a una major divulgació de les TIC entre la població resident.

Itineraris d'orientació i recerca de feina

DISPOSITIU D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE COL·LECTIUS AMB DIFICULTATS ESPECIALS

L'any 2012 s'inicia el Dispositiu d'inserció sociolaboral adreçat a persones amb dificultats especials i més vulnerables, en el marc del projecte "Treball als Barris". Des d'aleshores i fins al setembre de 2016 mitjançant itineraris integrals i personalitzats de recerca de feina, s'han orientat un total de **1.117 persones residents al barri**: més homes que dones, amb poca diferència percentual; majoritàriament més grans de 40 anys; amb estudis primaris i en situació d'atur de llarga durada.

També s'han realitzat accions formatives per a **439 participants** tant pel que fa a l'entrenament i millora en competències transversals, com per exemple l'alfabetització digital, com a la qualificació professional de **197 participants** en sectors diversos com la logística, el comerç i especialment en hostaleria i turisme, que han inclòs pràctiques en empreses del sector.

Desenvolupament local

El treball en l'àmbit del desenvolupament local al barri del Besòs i el Maresme, s'ha centrat, per una banda, a **potenciar la formació i l'ocupabilitat dels ciutadans i ciutadanes del territori**, a partir de l'articulació d'un grup de treball per promoure l'ocupació al barri i la publicació d'una revista informativa, *Xocup*.

Una altra línia d'actuació ha estat la **dinamització comercial per impulsar i consolidar el comerç de proximitat** a través de la planificació, gestió i posada en marxa de diferents campanyes, entre les quals destaquen actuacions com les mostres de comerç, pàgines web per a les associacions de comerciants i elaboració d'un mapa gastronòmic i un mapa de comerços i serveis. També s'ha treballat la **multiculturalitat** a través de l'edició d'unes tovalles antirumors i l'edició de calendaris solidaris.

La **formació i professionalització** dels comerciants s'ha portat a terme a través d'un programa específic, "Obert al futur", en què se'ls ha format en màrqueting digital, màrqueting en el punt de venda i en la gestió del seu negoci. També s'ha contribuït a promoure la professionalització de les dues associacions existents al territori donant-los suport tècnic en el seu funcionament intern i en l'execució de les campanyes de dinamització comercial.

En la **dinamització econòmica** s'ha treballat en xarxa amb la resta de projectes municipals, en els espais de governança integrats. Fruit d'aquesta col·laboració, s'han identificat oportunitats relacionades amb el creixement econòmic a través de motors de dinamització del barri, com és la posada en marxa del Campus Diagonal-Besòs, on s'ha estat treballant conjuntament, perquè l'arribada de 3.500 estudiants al territori hi tingui un impacte econòmic.

S'ha començat a treballar la **difusió de l'economia social solidària** en accions concretes com l'organització dins del Mercat d'Intercanvi d'una taula sobre experiències en cooperativisme portades a terme per entitats i ciutadans del barri.

Salut als barris: Maresme-Besòs

Salut als Barris es va posar en marxa al barri de Maresme-Besòs l'any 2013, amb el lideratge conjunt de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el Districte de Sant Martí, el sector de Salut de l'Ajuntament, i el Consorci Sanitari. Un cop establert l'acord institucional, el programa va anar cobrint diferents fases, començant per crear un grup motor, responsable del treball comunitari en salut al barri. Per això era clau identificar agents amb bon coneixement del barri i influents en la comunitat.

Les línies prioritàries definides van ser l'aïllament i solitud de la gent gran, el consum de drogues entre els joves, els embarassos adolescents i la desigualtat de gènere en poblacions immigrades. El grup impulsa un treball que culmina amb un seguit d'intervencions efectives i avaluades.

PROGRAMA IMPULS JOVE

El programa "Impuls Jove" és un programa comunitari que proporciona nous espais d'oci saludable als joves entre 14 i 25 anys del barri per promocionar, mitjançant un treball en xarxa, els vincles i hàbits positius entre joves del barri en un espai saludable. Un altre objectiu important del programa és donar formació homologada als joves que s'hi han adherit i donar la possibilitat de dur a terme les primeres experiències laborals durant un any. L'any 2016 el programa es trobava en la seva 2a edició.

El programa va ser redissenyat durant el setembre del 2015 pel grup de treball format per tècnics i representants de diferents entitats del barri que treballen amb joves: l'Associació Enxarxa - Pla de desenvolupament comunitari del Besòs i el Maresme, el Punt d'Informació Juvenil del Besòs, els Serveis Socials de Sant Martí (educadors a peu de carrer), el centre obert Adolescents del Besòs-Casal dels Infants ASB, l'Associació CEPAIM i l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

Una vegada dutes a terme les activitats obertes de la primera fase, es va fer una convocatòria perquè els joves interessats fessin una preinscripció per poder realitzar les formacions de monitor esportiu (CIATE) o monitor de menjador.

Hi ha hagut una elevada participació dels joves del barri en les diferents fases i activitats del programa i els joves l'han valorat molt positivament tant a nivell personal i laboral com social, ja que ha impulsat la dinamització entre els joves del barri, donant-los noves oportunitats de formació i experiències laborals.

ESCOLA DE SALUT DE GENT GRAN

Des de la taula de treball constituïda per l'Associació de Dones Àmbar Prim, el CAP Besòs, el casal Joan Maragall, el Centre de Serveis Socials Besòs, el Centre Fòrum Geriatria, la Creu Roja, el Pla de desenvolupament comunitari Maresme-Besòs i l'Agència de Salut Pública de Barcelona, es va decidir impulsar l'Escola de Salut per a Gent Gran al barri del Besòs i el Maresme, amb l'objectiu de reduir la solitud i l'aïllament de les persones grans i millorar la seva salut percebuda. El motiu és que l'aïllament social i la solitud tenen efectes negatius sobre l'estat de salut i diversos estudis han observat una associació entre la presència de recursos socials i la disminució del risc de deteriorament cognitiu en la gent gran. Tanmateix, la integració social a través de la participació en activitats socials i la interacció amb familiars, amics i veïns milloren la funció cognitiva i confereixen una xarxa de suport emocional.

Dins l'Escola de Salut de Gent Gran s'han realitzat sessions programades que van abordar diversos temes relacionats amb la salut, dividits en cinc grans blocs: participació, moviment, hàbits saludables, participació comunitària i participació en grup. Les sessions les van dur a terme professionals de les diferents administracions i entitats del territori.

En l'àmbit del Besòs i el Maresme ha estat una molt bona experiència i el nivell de satisfacció de les persones que hi han participat ha estat molt elevat. De cara a l'organització de futures edicions, es vol fer una Escola de Salut més accessible als grups amb més risc de solitud.

PROJECTE MA'ISAH, PROJECTE DE BENESTAR EMOCIONAL I ACTIVITAT FÍSICA PER A NOIES DE PAKISTAN

L'any 2012, el Pla comunitari del Besòs i el Maresme va iniciar un programa de treball amb noies adolescents pakistaneses, Espai de Trobada, amb el propòsit de millorar la seva autoestima, el seu desenvolupament personal i el seu apoderament. Aquest projecte incloïa activitats esportives de criquet combinades amb dinàmiques de grup.

En el marc de "Salut als barris" del Besòs i el Maresme, en el diagnòstic de salut es va reiterar com a problema prioritari la situació de discriminació i exclusió de noies adolescents i dones de la comunitat pakistanesa, tant en la relació amb les famílies com en el contacte amb la població autòctona. Per aquest motiu, el grup motor va decidir explorar la intervenció que ja es duia a terme i des de "Salut als barris" es va voler donar suport al programa Espai de Trobada amb la finalitat de reduir les desigualtats de gènere i promoure la participació comunitària de les dones musulmanes al barri del Besòs i el Maresme.

L'objectiu era augmentar l'autoestima entre les noies pakistaneses de 14 a 21 anys residents al barri del Besòs i el Maresme, apoderar-les mitjançant l'activitat física i les dinàmiques de grup i augmentar la integració social mitjançant la participació en les activitats del barri.

Els objectius específics van ser promoure que les joves, juntament amb altres joves del barri, participin en activitats esportives setmanalment, oferir un espai setmanal de dinàmiques de grup que atenguin grupalment les necessitats detectades, oferir un espai de suport i reforç individual i una posterior derivació a serveis, fomentar la integració social mitjançant la participació en diferents activitats per a joves que s'organitzin al barri i procurar la fidelització de les joves en el programa.

PROGRAMA SIRIAN

El programa SIRIAN, acrònim de 'Salut i reproducció en dones immigrades i autòctones no usuàries de serveis de salut reproductiva', és un programa de consell contraceptiu que es duu a terme a barris desfavorits amb alta proporció d'immigració i alta taxa de fecunditat adolescent i d'interrupció voluntària de l'embaràs (IVE).

El programa, que es duu a terme en col·laboració amb els serveis i agents dels barris, ofereix una entrevista personal en la qual es valoren els coneixements i l'ús d'anticoncepció de les persones usuàries i on s'expliquen els mètodes anti-conceptius, l'anticoncepció postcoital i l'IVE. Es discuteixen coneixements i mites i es facilita l'acostament a l'Atenció de Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) del Centre d'Atenció Primària (CAP) de la zona. La metodologia es basa en l'entrevista motivacional, de manera que es crea un espai de comunicació oberta amb escolta activa que permet interactuar i es deixen les portes obertes per si volen nous contactes més endavant.

Les poblacions diana són els nois i noies menors de 20 anys, els homes menors de 30 anys i les dones menors de 50 anys que viuen al barri.

Al barri del Besòs i el Maresme durant el període de 2014-2015 es van entrevistar 631 persones. Del total d'entrevistats, 114 són homes, dels quals 63 menors (55,3%) de 20 anys i 51 homes (44,7%) entre 20 i 30 anys. De les 517 dones entrevistades, 107 dones (20,7%) són menors de 20 anys i 410 (79,3%) són majors de 20 i menors de 50 anys. Segons el país d'origen, 429 persones (68%) són d'origen immigrant i 202 persones (32%) són autòctones. La majoria de les persones entrevistades van conèixer el programa a través del boca-orella (47,9%) i la captació directa (39,9%).

PROGRAMA ACTIVA'T

"Activa't" és el nom d'un programa d'exercici físic i de salut que es practica a l'aire lliure, en concret a diferents parcs i jardins de Barcelona, en aquest cas a la rambla Prim. L'objectiu és incentivar l'exercici físic per fer salut, mantenint una vida activa a nivell psicològic i social, trobar-se en millors condicions, i disminuir el risc de malalties, mentre es gaudeix dels espais verds de la ciutat.

*Comitè d'Avaluació
i Seguiment*

5

Comitè d'Avaluació i Seguiment

Membres del Comitè d'Avaluació i Seguiment

La Llei de barris de la Generalitat de Catalunya (Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial) estableix un òrgan per al seguiment, l'avaluació i el control del desenvolupament de cada Projecte d'intervenció integral. Aquest òrgan és el Comitè d'Avaluació i Seguiment (D 369/2004, art. 18), dotat de les següents funcions:

- Establir els mecanismes de coordinació i informació
- Fer un seguiment de les actuacions
- Establir mecanismes de foment de la participació ciutadana en el seguiment i control de les actuacions
- Realitzar i elevar a la Comissió de gestió del fons de foment del Programa de barris i àrees urbanes l'informe d'avaluació final

Aquest Comitè reuneix en un mateix òrgan la Generalitat, l'Ajuntament i representants del teixit social (associacions de veïns, comerciants, entitats) dels barris i és l'instrument de gestió que dissenya i rep els recursos i executa el programa de la Llei de barris. El millor nivell de gestió en la rehabilitació d'àrees urbanes és el govern local, per la seva proximitat amb els ciutadans i el coneixement de la realitat, però en el cas de la rehabilitació integral és necessari disposar d'un mecanisme de coordinació que integri els tres nivells afectats: la Generalitat, l'Ajuntament i el conjunt format per les entitats veïnals i els agents socials i econòmics.

Les sessions del Comitè s'han celebrat amb periodicitat anual:

- 17 de desembre de 2009, al Centre Cívic Besòs
- 15 de desembre de 2010, al Centre Cívic Besòs
- 19 de juliol de 2011, al Centre Cívic Besòs
- 17 de juliol de 2012, al Centre Cívic Besòs
- 8 d'octubre de 2013, al Centre Cívic Besòs

Representants que han assistit a alguna de les sessions:

EN REPRESENTACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Salvador Jorba, delegat territorial del Govern (2011-2012)

Carme San Miguel Ruibal, delegada territorial del Govern (fins al 2010)

Amand Calderó, secretari de la Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a Barcelona (fins al 2016)

Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge

A partir del 2016, la competència de la Llei de barris passa del Departament de Territori i Sostenibilitat* al Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge.

Oriol Nel·lo, secretari general de Planificació Territorial del Departament de PTOPI (2003-2011).

Maria Jesús Mier Albert, subdirectora general d'Arquitectura i Millora de les Àrees Urbanes (fins al 2010)

Jose Ramon Pol, cap de l'Oficina de Gestió del Programa de barris (des del 2016)

Ramon Botey Serra, cap de l'Oficina de Gestió del Programa de barris (fins al 2014)

Montse Grau Palau, tècnica de l'Oficina de Gestió del Programa de Barris

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies**

Silvia Marchena Morales, cap dels Serveis Territorials del SOC del Barcelonès

Aurora Baena Ruiz, Departament d'Empresa i Ocupació

EN REPRESENTACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Districte de Sant Martí

Josep Maria Montaner, regidor del Districte de Sant Martí (actual)

Josep Garcia Puga, gerent del Districte de Sant Martí (actual)

Víctor Gimeno, gerent del Districte de Sant Martí

Gemma Arau, gerent del Districte de Sant Martí

Joan Cambroner Fernández, gerent del Districte de Sant Martí

Felip Linares, director dels Serveis Tècnics del Districte de Sant Martí

Joan Manel Llopis, director de Llicències i Espai Públic del Districte de Sant Martí

Carmen González, directora de Serveis al Territori del Districte de Sant Martí

Carme Turégano, directora de Serveis a les Persones del Districte de Sant Martí

Dolors Rubio, directora de Serveis al Territori del Districte de Sant Martí

Xavier Martínez, cap d'Administració del Districte de Sant Martí // director de Serveis Generals del Districte de Sant Martí

Pere Almera, responsable del Pla Maresme-Besòs

Esperança Borrull, tècnica de Barri

Margarita Planas, consellera de barri

Barcelona Gestió Urbanística (Bagursa)

Josep M. de Torres, director general

Francesc Arrabal, director general (fins al 2012)

Enric Cremades, director T. Projectes d'Intervenció Integral

Barcelona Activa

Àfrica Cardona, directora del programa "Treball als barris"

Lorena Ventura, programa "Treball als barris"

Carme Llamazares, agent de Desenvolupament Local del programa "Treball als barris"

Anna Garbarró, agent de Desenvolupament Local

del programa "Treball als barris"

EN REPRESENTACIÓ DE LES ENTITATS VEÏNALS, ASSOCIACIONS CIUTADANES I AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS

Félix Rodríguez, Associació de Veïns Besòs

Santos Pérez, Associació de Veïns Maresme

Raquel Espada, Associació de Comerciants de Rambla Prim

Salvador Torres, parròquia Sant Paulí de Nola

Francisco Flores, Associació Amigos de Isla Cristina

Salvador Cabré Martínez, Associació de Veïns Maresme

Isi Pallarés, Amics de la Rambla Prim

ALTRES

Alba Fort, Momentum

Principals conclusions

La participació dels veïns en aquesta comissió mixta s'entén de cabdal importància per donar validesa, continuïtat i legitimitat a les actuacions que del Pla d'intervenció integral es derivin. El rol de les entitats i associacions és important no tan sols per la seva participació en la formulació i seguiment de les actuacions proposades sinó també per la seva implicació en el desplegament i gestió de bona part dels programes socials i econòmics.

El Comitè ha servit per valorar el grau d'acompliment del programa, per ajudar a resoldre les dificultats sorgides en l'aplicació de les propostes, per reorientar projectes inicials per tal que s'adaptessin a la realitat del barri i per proposar nous projectes aprofitant les oportunitats sorgides durant el procés.

* El Departament de Territori i Sostenibilitat substitueix l'antic Departament de Política Territorial i Obres Públiques, així com el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

** El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies substitueix l'antic Departament d'Empresa i Ocupació.

6

“

Pressupost

////

Pressupost previst

CODI	PROJECTES	PRESSUPOST CONVENI 2008	CONVENI PREVISIÓ 2008	CONVENI PREVISIÓ 2009	CONVENI PREVISIÓ 2010	CONVENI PREVISIÓ 2011	CONVENI PREVISIÓ 2012
1.01.01	Espai interior illa c/ Lluís Borrassà i c/ Ferrer i Bassa	870.000,00 €	-	170.000,00 €	350.000,00 €	350.000,00 €	-
1.03.01	Alfons el Magnànim entre c/ Llull i c/ Lluís Dalmau	645.419,00 €	-	74.125,00 €	150.000,00 €	200.000,00 €	221.294,00 €
1.04.01	Rambla Prim entre c/ Cristóbal de Moura i c/ Pallars	969.988,00 €	-	100.000,00 €	150.000,00 €	300.000,00 €	419.988,00 €
1.05.01	Rambla Prim entre Gran Via i c/ Paraguai	44.781,00 €	-	44.781,00 €	-	-	-
1.06.01	Entorns Centre Cívic Besòs	179.200,00 €	-	-	-	90.000,00 €	89.200,00 €
1.07.01	Urbanització àmbits Maresme-Besòs, Sud-Oest i Fòrum	2.700.004,32 €	346.282,72 €	450.000,20 €	500.000,44 €	800.001,28 €	603.719,68 €
1.08.01	Soterrament línies aèries	200.000,00 €	-	50.000,00 €	50.000,00 €	100.000,00 €	-
2.01.01	Rehabilitació d'elements comuns dels edificis	1.350.000,00 €	-	50.000,00 €	150.000,00 €	550.000,00 €	600.000,00 €
2.02.01	Intervenció estructural en edificis de promoció privada	500.000,00 €	-	50.000,00 €	150.000,00 €	300.000,00 €	-
3.01.01	Centre Cívic Besòs	924.998,00 €	-	-	187.156,00 €	362.842,00 €	375.000,00 €
3.02.01	Centre de barri Besòs	674.338,00 €	-	-	190.338,00 €	284.000,00 €	200.000,00 €
3.03.01	Associació Àmbar Prim	30.000,00 €	-	30.000,00 €	-	-	-
3.04.01	Camp de futbol Besonense	100.000,00 €	-	-	-	-	100.000,00 €
3.05.01	Auditori a l'antic cinema Pere IV	884.000,00 €	-	-	-	300.000,00 €	584.000,00 €
3.06.01	Intervencions al casal Joan Maragall	42.560,00 €	-	10.000,00 €	32.560,00 €	-	-
3.07.01	Remodelació locals AV Sud-Oest Besòs i AV Maresme	30.000,00 €	-	-	-	-	30.000,00 €
4.01.01	Unificació antenes, TDT, porter electrònic	65.000,00 €	-	-	15.000,00 €	20.000,00 €	30.000,00 €
4.02.01	Dotació de fibra òptica als equipaments públics	36.000,00 €	-	10.000,00 €	10.000,00 €	16.000,00 €	-
4.03.01	Dotació de xarxa wifi als equipaments públics	1.200,00 €	-	1.200,00 €	-	-	-
5.01.01	RSU illes c/ Bernat Metge c/ Lluís Dalmau i c/ Ferrer Bassa c/ Llull	200.000,00 €	-	100.000,00 €	100.000,00 €	-	-
5.02.01	Complementació Xarxa RSU àmbit Maresme-Besòs Sud-Oest	568.985,60 €	-	-	150.000,00 €	155.000,00 €	263.985,60 €
5.03.01	Projecte "El barri, lloc de trobada"	20.000,00 €	-	2.347,00 €	2.779,00 €	6.567,00 €	8.307,00 €
6.01.01	Projecte "Dona nouvinguda"	90.000,00 €	-	22.500,00 €	22.500,00 €	22.500,00 €	22.500,00 €
6.02.01	Projecte "Dona jove i noves tecnologies de la informació (NTI)"	100.000,00 €	-	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €
7.01.01	Creació, finançament i despeses de l'estructura per a la gestió del Projecte d'intervenció integral	563.001,00 €	37.812,00 €	131.297,00 €	131.298,00 €	131.298,00 €	131.296,00 €
7.02.01	Activitats dins el Pla de desenvolupament comunitari	230.000,00 €	-	55.000,00 €	55.000,00 €	60.000,00 €	60.000,00 €
7.03.01	Projecte d'intervenció amb joves "A partir del carrer"	156.000,00 €	-	39.000,00 €	39.000,00 €	39.000,00 €	39.000,00 €
7.04.01	Activitats a l'entorn del casal d'avis Joan Maragall	60.000,00 €	-	-	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €
7.05.01	Programa de reagrupament familiar	80.000,00 €	-	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €
7.06.01	Projecte de desenvolupament de la xarxa comercial	80.000,00 €	-	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €
7.07.01	Activitats per a la inauguració i difusió de l'auditori a l'antic cinema Pere IV	-	-	-	-	-	-
7.08.01	Activitats de dinamització de l'entorn de l'ACR Besòs	90.000,00 €	-	-	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €
8.01.01	Talús rambla Prim - c/ Bernat Metge	1.007.998,00 €	-	-	-	349.540,00 €	658.458,00 €
8.02.01	Campanya d'instal·lació d'ascensors als edificis d'habitatges de propietat privada	500.000,00 €	-	-	-	250.000,00 €	250.000,00 €
8.03.01	Programa "Descobreix el teu transport públic"	40.000,00 €	-	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €
8.04.01	Instal·lació de bucles acústics als equipaments públics	50.000,00 €	-	-	-	25.000,00 €	25.000,00 €
	TOTAL	14.083.472,92 €	384.094,72 €	1.465.250,20 €	2.560.631,44 €	4.836.748,28 €	4.836.748,28 €

Pressupost executat

CODI	PROJECTES	TOTAL EXECUTAT	TOTAL 2008	TOTAL 2009	TOTAL 2010	TOTAL 2011	TOTAL 2012	TOTAL 2013	TOTAL 2014	TOTAL 2015	TOTAL 2016
1.01.01	Espai interior illa c/ Lluís Borrassà i c/ Ferrer i Bassa	938.664,35 €									
1.03.01	Alfons el Magnànim entre c/ Llull i c/ Lluís Dalmau	771.120,21 €	-	-	93.365,36 €	573.471,29 €	104.283,56 €	-	-	-	-
1.04.01	Rambla Prim entre c/ Cristóbal de Moura i c/ Pallars	969.535,41 €	-	100.335,26 €	-	829.475,27 €	17.304,88 €	22.420,00 €	-	-	-
1.07.01	Urbanització àmbits Maresme-Besòs, Sud-Oest i Fòrum	2.884.226,66 €	2.648.726,21 €	-	-	139.328,71 €	-	-	-	-	96.171,74 €
1.08.01	Soterrament línies aèries	408.462,46 €	-	-	-	156.030,08 €	41.987,48 €	-	-	-	210.444,90 €
2.01.01	Rehabilitació d'elements comuns dels edificis	2.316.094,49 €	-	-	141.593,18 €	567.057,03 €	215.551,71 €	599.608,51 €	523.524,72 €	215.462,36 €	53.296,98 €
2.02.01	Intervenció estructural en edificis de promoció privada	188.570,02 €	-	-	-	-	-	64.374,88 €	-	124.195,14 €	-
3.02.01	Centre de Barri Besòs	568.243,81 €	-	30.000,00 €	-	538.243,81 €	-	-	-	-	-
3.03.01	Associació Àmbar Prim	121.712,68 €	-	24.728,68 €	-	96.984,00 €	-	-	-	-	-
3.06.01	Intervencions al casal Joan Maragall	702.320,05 €	-	-	35.209,06 €	-	-	-	667.110,99 €	-	-
3.07.01	Remodelació locals AV Sud-Oest Besòs i AV Maresme	154.567,68 €	-	-	47.348,97 €	107.218,71 €	-	-	-	-	-
4.01.01	Unificació antenes, TDT, porter electrònic	47.894,88 €	-	-	41.606,12 €	3.791,76 €	-	-	-	2.497,00 €	-
5.01.01	RSU illes c/ Bernat Metge c/ Lluís Dalmau i c/ Ferrer Bassa c/Llull	477.429,00 €	-	357.801,56 €	119.627,44 €	-	-	-	-	-	-
5.02.01	Complementació Xarxa RSU àmbit Maresme-Besòs Sud-Oest	480.935,00 €	-	-	480.935,00 €	-	-	-	-	-	-
5.03.01	Projecte "El barri, lloc de trobada"	437.072,64 €	-	-	-	2.340,00 €	4.998,12 €	71.608,01 €	117.576,99 €	57.150,70 €	183.398,83 €
6.01.01	Projecte "Dona nouvinguda"	64.992,10 €	-	-	-	17.992,12 €	15.000,00 €	12.000,00 €	9.999,99 €	9.999,99 €	-
6.02.01	Projecte "Dona jove i noves tecnologies de la informació (NTI)"	35.999,00 €	-	-	-	18.000,00 €	17.999,00 €	-	-	-	-
7.01.01	Creació, finançament i despeses de l'estructura per la gestió del Projecte d'intervenció integral	157.997,47 €	-	-	-	34.830,57 €	40.499,83 €	13.220,58 €	17.420,14 €	37.033,42 €	14.992,93 €
7.02.01	Activitats dins el Pla de desenvolupament comunitari	106.050,41 €	-	-	-	14.191,99 €	17.999,00 €	15.000,00 €	16.003,44 €	17.999,50 €	24.856,48 €
7.03.01	Projecte d'intervenció amb joves "A partir del carrer"	477.473,83 €	-	-	-	80.780,69 €	81.762,96 €	81.981,38 €	44.845,20 €	74.816,02 €	113.287,57 €
7.04.01	Activitats a l'entorn del casal d'avis Joan Maragall	24.256,42 €	-	-	-	4.900,00 €	17.856,42 €	1.500,00 €	-	-	-
7.05.01	Programa de reagrupament familiar	116.845,28 €	-	-	-	14.000,00 €	17.999,00 €	21.990,80 €	17.999,50 €	17.999,50 €	26.856,48 €
7.06.01	Projecte de desenvolupament de la xarxa comercial	110.385,63 €	-	-	-	19.961,26 €	19.951,16 €	19.933,62 €	11.985,95 €	26.823,23 €	11.730,41 €
7.08.01	Activitats de dinamització de l'entorn de l'ACR Besòs	5.500,00 €	-	-	-	-	4.000,00 €	1.500,00 €	-	-	-
8.01.01	Talús rambla Prim - c/ Bernat Metge	1.172.487,45 €	-	-	-	893.122,40 €	114.869,92 €	164.495,13 €	-	-	-
8.02.01	Campanya d'instal·lació d'ascensors als edificis d'habitatges de propietat privada	340.328,99 €	-	-	41.043,31 €	67.939,32 €	8.332,36 €	-	-	223.014,00 €	-
8.03.01	Programa "Descobreix el teu transport públic"	4.307,00 €	-	-	-	2.979,50 €	1.327,50 €	-	-	-	-
	TOTAL	14.083.472,92 €	2.648.726,21 €	1.451.529,85 €	1.000.728,44 €	4.182.638,51 €	741.722,90 €	1.089.632,91 €	1.426.466,92 €	806.990,86 €	735.036,32 €

Mercat del Besòs

*Inversions
complementàries*

7

Inversions complementàries

La previsió econòmica inicial del projecte, que s'elevava a 14.083.472,92 €, s'ha executat totalment fins al desembre de 2016.

Els eixos principals d'inversió han estat la millora de l'espai públic i d'equipaments per a l'ús col·lectiu, la rehabilitació d'edificis i la supressió de barreres arquitectòniques, així com els projectes de dinamització social i econòmica. Juntament amb el desenvolupament de la Llei de barris al Maresme-Besòs, s'han efectuat altres inversions no justificades dins el marc de la Llei de barris.

ALTRES INVERSIONS MUNICIPALS

	ANY EXECUCIÓ	IMPORT
Cinema Pere IV*		3.575.899 €
Obres d'urbanització del barri Sud-Oest Besòs	2008-2009	7.115.003,58 €
Obres complementació projecte urbanístic polígon Sud-Oest Besòs	2008	1.999.973,28 €
Obres projecte xarxa RPRSU al c. Cristóbal de Moura, entre Maresme i Alfons el Magnànim	2009 - 2011	461.550,64 €
TOTAL		13.152.427 €

AJUNTAMENT DE BARCELONA, GENERALITAT DE CATALUNYA

TREBALL ALS BARRIS

Aportació del SOC i de Barcelona Activa	2009-2016	2.380.007,54 €
TOTAL		2.380.008 €

INVERSIÓ PRIVADA

	LLICÈNCIES	IMPORT
Obra major	41	17.481.972,00 €
Façanes i cobertes	315	9.115.921,89 €
Interiors d'edificis	96	1.726.546,91 €
Obres d'instal·lació d'ascensors	29	1.457.056,94 €
Obres interiors en habitatge	110	2.394.383,25 €
TOTAL		32.175.881,00 €

INVERSIÓ INDIRECTA + INVERSIÓ INDUÏDA EN REHABILITACIÓ

Amb inversió inclosa en Llei de barris	2008-2016	1.995.225,12 €
Amb obres de RH complementàries a la Llei de barris	2008-2016	22.191.705,12 €
TOTAL		24.186.930,24 €

71.895.245,27 €

* Es tracta d'una permuta.

** Imports extrapolats de les dades del Poble-sec estimant que l'ambient té menys densitat d'edificis, la crisi a partir del 2008 penalitza les obres de rehabilitació i la durada del pla ha estat més llarga.

*Avaluació d'impactes
i conclusions*

8

Avaluació d'impactes i conclusions

L'estratègia principal del projecte s'ha centrat a continuar impulsant la millora d'aquest barri seguint la línia encetada des de fa anys per l'Ajuntament de Barcelona i el Districte de Sant Martí: la potenciació dels espais, equipaments i serveis públics a disposició del conjunt de la població resident, en un marc global que superi dinàmiques sectorials i posi en relació entre si els barris.

En general el projecte de la Llei de barris de Maresme-Besòs ha viscut la concurrència de dues circumstàncies al llarg dels anys: per un costat, la voluntat del Districte de Sant Martí d'actuar de manera integral per tal de millorar les condicions de la ciutadania, des d'un punt de vista transversal i integral. Per l'altre, s'ha pogut donar resposta a les demandes veïnals sorgides arran de la primera convocatòria de la Llei de barris, que sol·licitaven que el projecte tingués un vessant més social. Així doncs, gràcies a la voluntat del Districte de Sant Martí, l'Ajuntament i la Generalitat, amb la convocatòria del 2008 el projecte va esdevenir efectivament més integral i va repartir el pes de les actuacions a l'espai públic i a l'àmbit social.

Així doncs, la Llei de barris va treballar, com ja es venia fent, en aquelles mancances detectades al barri, tant urbanístiques com socials, essent el primer pas cap a la implementació de projectes integrals. Actualment, i gràcies a la voluntat de l'equip de govern, aquesta visió es veu potenciada amb el nou Pla de barris al Maresme-Besòs.

El nou Pla de barris com a continuïtat

El Pla de barris és una iniciativa municipal de millora de les condicions de vida als barris de la nostra ciutat que té com a principal objectiu reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tota la ciutadania.

Per això, el programa de millora de barris es proposa cinc objectius principals:

- Recuperar i impulsar l'activitat econòmica als barris.
- Fer front als dèficits urbanístics, a la baixa qualitat de l'habitatge i a la manca d'equipaments.
- Emprendre accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població.
- Apoderar els veïns i veïnes tot impulsant les pràctiques d'innovació social i la co-producció de polítiques.
- Innovar i modificar formes de treball de l'Administració pública.

Per les seves característiques sociodemogràfiques i d'entorn, amb indicadors que destaquen, per sobre o sota de la mitjana de ciutat, el Besòs i el Maresme és un dels primers barris que han format part del conjunt dels plans de barris.

El Pla de barris del Besòs i el Maresme

El Pla de barris s'emmarca en l'Eix Besòs, la relació amb el riu Besòs i la connectivitat entre ambdues lleres com a conjunt: connexions entre municipis, política industrial, estratègia educativa i professionalitzadora. L'objectiu proposat comporta passar d'un territori frontera a un espai de frontissa i crear un gran eix de centralitat urbana al voltant de la llera del riu, per tal d'afavorir la cohesió social, la qualitat de l'espai públic, els equipaments i la connectivitat.

Els projectes motor

Durant el procés de definició de propostes i accions que configuren el Pla de barris s'han anat destacant algunes "idees força" que, per les seves característiques, s'han configurat com a projectes centrals, que acabaran sent el senyal d'identitat del Pla de barris i que han d'implicar els veïns i les veïnes en el procés de transformació iniciat. Els projectes motor per al barri del Besòs i el Maresme són els següents:

- L'Institut Rambla Prim: cap a una educació més professionalitzadora. La formació professionalitzadora, les "escoles enriquides" i l'educació en el lleure i les arts, com a noves eines de transformació social.
- Cooperativa Gregal: un nou espai per a la solidaritat, la formació i l'ocupació. Accions d'activació econòmica amb un retorn social per al barri.
- El nou cinema Pere IV: un catalitzador pels projectes comunitaris del barri. L'espai públic i els espais comunitaris, eines per a la cohesió i la convivència.

Àmbits i objectius

Educació. Els objectius són crear un projecte educatiu, transformador, integral i singular i promoure l'educació en el lleure, la cultura, la música i la pràctica de les arts escèniques, com a eina transformadora i socialitzadora.

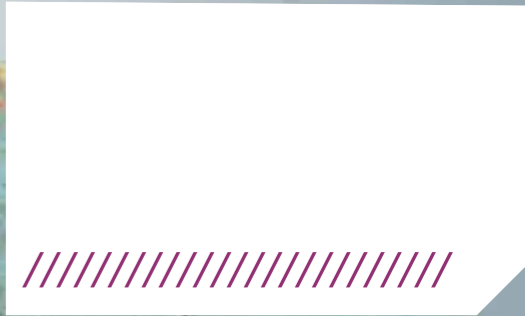
Drets socials. Els objectius són treballar per a la millora de la convivència i la integració de diferents col·lectius, i fomentar la participació dels veïns i veïnes i de les entitats del barri, facilitar les opcions saludables i disminuir la bretxa digital i facilitar l'accés als recursos TIC als col·lectius més vulnerables.

Activitat econòmica. Els objectius són fomentar l'ocupació promovent programes de formació i ocupació vinculats al territori i treballar per la dinamització comercial i empresarial, per l'activació de locals i naus buides i per un desenvolupament econòmic sostenible.

Medi urbà. Els objectius són millorar els espais públics degradats, en desús o pendents de transformar, promoure els eixos "cívics" del barri més enllà de la rambla de Prim, promoure la rehabilitació dels habitatges, la millora de l'accessibilitat als edificis i de la intervenció en la gestió dels pisos buits i les seves conseqüències, i la millora, rehabilitació, adaptació i dignificació dels equipaments o espais comunitaris existents i l'exploració de noves necessitats i nous usos.

*El futur
del barri*

9

El futur del barri

9.1, L'EDUSI-Eix Besòs

Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)
Una manera de fer Europa

L'EDUSI-Eix Besòs

L'Eix Besòs és una prioritat de l'Ajuntament de Barcelona. En aquest sentit, l'any 2016 va ser escollit per implementar l'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible i Integrat (EDUSI) de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta estratègia s'emmarca en el Programa operatiu FEDER de creixement sostenible (POCS) 2014-2020, gestionat pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

L'objectiu de l'Estratègia és millorar els indicadors de desigualtat social i urbana dels barris de l'Eix Besòs, incòs el Maresme-Besòs, que engloba la dimensió física i mediambiental, climàtica, demogràfica, social i econòmica. L'EDUSI, el període d'implementació del qual és entre l'1 de gener de 2014 i el 31 de desembre de 2020, amb la possibilitat de tres anys de pròrroga, es basa en el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i l'Estratègia Compartida per una ciutat més inclusiva. L'import total subvencionable per a la implementació de l'EDUSI és de 30 milions d'euros, amb un cofinançament per part del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) del 50%.

Les actuacions que es desenvoluparan impacten en quatre dels objectius temàtics del Programa operatiu de creixement sostenible:

1. MILLORAR L'ACCÉS I L'ÚS A LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

- Tecnologia per a la integració
- Foment de la tecnologia

2. AFAVORIR EL PAS A UNA ECONOMIA BAIXA EN CARBONI

- Foment de la mobilitat a peu i en bicicleta
- Pla de mobilitat del polígon industrial i comercial
- Implantació de mesures d'urbanització que redueixin el trànsit de vehicles privats i millorin la dedicació de l'espai públic a la mobilitat sostenible i la vida quotidiana

3. PROTEGIR EL MEDI AMBIENT I PROMOURE L'EFICIÈNCIA DELS RECURSOS

- La memòria de l'aigua
- Accés i ús cívic al riu Besòs

4. PROMOURE LA INCLUSIÓ SOCIAL I LLUITAR CONTRA LA POBRESA

- Incentivar la formació i l'ocupabilitat a l'àrea urbana
- Implementar plans de desenvolupament local per fomentar l'activitat econòmica i l'ocupació
- Reforçar els serveis socials als col·lectius en risc d'exclusió
- Millorar l'accés i l'accessibilitat a l'habitatge

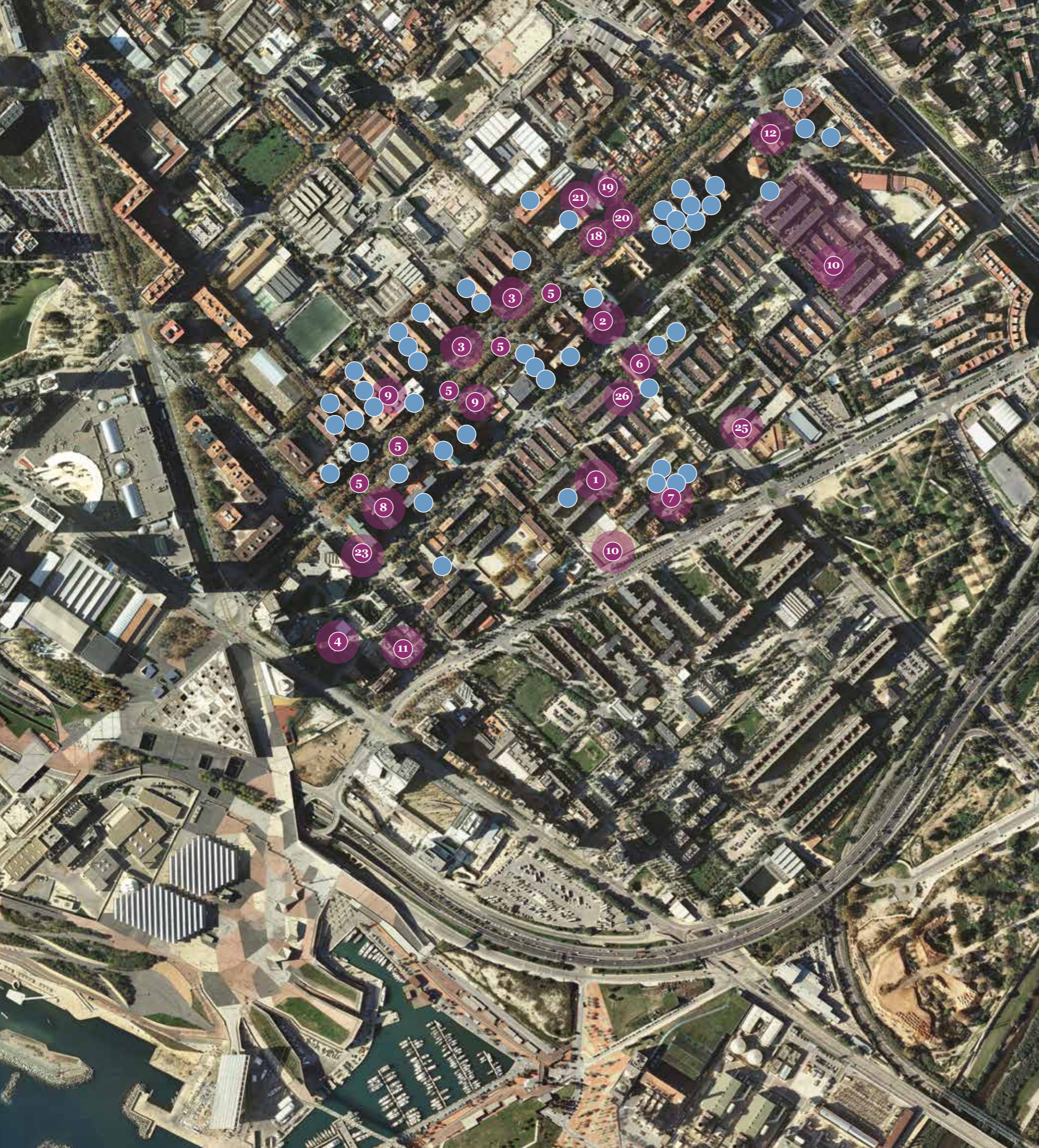
Aquestes actuacions s'aniran desenvolupant al barri del Besòs i el Maresme, així com a la resta de barris de l'anomenat Eix Besòs, amb un pressupost total de 30 milions d'euros i el cofinançament del 50% per part del FEDER.

9.2, El Pla de barris

El Pla de barris és una iniciativa municipal de millora de les condicions de vida als barris de la nostra ciutat que té com a principal objectiu reduir les desigualtats socials i territorials, tot impulsant l'accés a la renda, als serveis, a la qualitat urbana i al benestar per a tota la ciutadania.

Per això, el programa de millora de barris es proposa cinc objectius principals:

- Enfortir la xarxa educativa als barris
- Recuperar i impulsar l'activitat econòmica als barris
- Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població
- Fer front als dèficits urbanístics i a la baixa qualitat de l'habitatge i la manca d'equipaments
- Apoderar als veïns i veïnes tot impulsant les pràctiques d'innovació social i la co-producció de polítiques

- 1 Espai interior illa c/ Lluís Borrassà i c/ Ferrer i Bassa
- 2 Alfons el Magnànim entre c/ Llull i c/ Lluís Dalmau
- 3 Rambla Prim entre c/ Cristóbal de Moura i c/Pallars
- 4 Urbanització àmbits Maresme-Besòs, Sud-Oest i Fòrum
- 5 Soterrament línies elèctriques
- 6 Casal de barri Besòs
- 7 Local Associació Àmbar Prim
- 8 Reforma integral al casal de gent gran Joan Maragall
- 9 Remodelació locals AV Besòs i AV Maresme
- 10 RSU illes c/ Bernat Metge c/ Lluís Dalmau i c/ Ferrer Bassa c/Llull
- 11 Complementació xarxa RSU àmbit Maresme-Besòs Sud-Oest
- 12 Talús rambla Prim - c/ Bernat Metge
- 13 Rehabilitació d'elements comuns dels edificis
- 14 Intervenció estructural en edificis de promoció privada
- 15 Unificació antenes, TDT, porter electrònic
- 16 Campanya d'instal·lació d'ascensors als edificis d'habitatges de propietat privada
- 17 Projecte "El barri, lloc de trobada"
- 18 Projecte "Dona nouvinguda"
- 19 Projecte "Dona jove i noves tecnologies de la informació (NTI)"
- 20 Creació, finançament i despeses de l'estructura per a la gestió del Projecte d'intervenció integral
- 21 Activitats dins el Pla de desenvolupament comunitari
- 22 Projecte d'intervenció amb joves "A partir del carrer"
- 23 Activitats a l'entorn del casal de gent gran Joan Maragall
- 24 Programa de reagrupament familiar
- 25 Projecte de desenvolupament de la xarxa comercial
- 26 Activitats de dinamització de l'entorn de l'ACR Besòs
- 27 Programa "Descobreix el teu transport públic"
- Finques rehabilitades

Crèdits

Edició
Foment de Ciutat, SA

Equip de gestió
Enric Cremades, director de projectes d'intervenció als barris
Ferran Pardo, suport als projectes d'intervenció als barris
Pere Almera, coordinador del Pla de barris
Alba Fort i Sergi Galván (MOMENTUM),
suport a la gestió del Pla de barris
Districte de Sant Martí
Oficina d'Habitatge del Districte de Sant Martí

Fotografia
Districte de Sant Martí

Disseny gràfic i maquetació
Imagina Comunicació

Impressió
Ediciones Gráficas Rey

Correcció lingüística
Marc Alba

Dipòsit legal
B.13110-2019

